

Külkereskedelmi paritások

Kedves Partnereink!

A paritás – vagy idegen nyelven: incoterms - a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (International Chamber of Commerce – ICC) által kiadott szabvány, amellyel a szállítmányozásban meghatározható a fuvarparitás és a teljesítés helye.

Az incoterms klauzulái az áruszállítással kapcsolatos **költség- és kockázatviselésnek** az eladó és a vevő közötti **megosztását** szabályozzák, amelynek alapján meghatározható, hogy az eladó mely időpontban számolhatja értékesítése árbevételét, illetve a vevőnek mely időponttól kell nyilvántartásba vennie a megvásárolt terméket (vagy eszközt).

A **paritások** ismerete és figyelése fontos, mert

- így egyértelmű az ügyletkez kapcsolódó jogok és kötelezettségek (pl. károk) kezelése
- az ügyletek **számveteli** elszámolása szerinti és **Áfa törvény szerinti teljesítésének** időpontja eltérhet egymástól, amely a napi gyakorlattól eltérő kezelési módot igényelhet.
- az ügylettel keletkező költségek vagy bevételek elszámolásához használt árfolyam is ennek a függvénye.

Különösen fontos a paritások figyelése azokban az esetekben, ha a szállítások hónapok vagy üzleti év fordulónapja utáni időszakra is áthúzódnak, mert ekkor a vevőnél az árbevétel (és kapcsolódó költségek) elszámolása, a szállítónál pedig a vásárolt termék nyilvántartásba vétele nem a megfelelő időszakban történik és ebből következően az eladónál az eredmény alul vagy felül értékelt lehet.

A számveteli törvény alapján árbevétel akkor számolható el, ha a teljesítés megtörtént és a vevő elismeri azt, azaz a bevétel realizálása nem bizonytalan.

A leggyakrabban használt paritások:

EXW - *ex-works / üzemből* esetén az **eladó a saját telephelyén (székhelyén)** köteles a vevő vagy a felek bármelyike által megbízott képviselője (például szállítmányozó) részére terméket átadni, anélkül, hogy bármilyen költséget vagy kockázatot vállalna a szállításból. Ha a felek ebben a paritásban állapodnak meg, akkor az eladó nem köteles az árut átrakni a szállító járműbe és az export vámügyintézkést elvégezni. Ebben az esetben az eladónak, a termék átadásának időpontjában (tehát amikor a termék az ő telephelyét még el sem hagyta!) kell elszámolnia az árbevételt és a vevőnek pedig az eszközei között nyilvántartásba venni a készletet (mint úton lévő készlet), hiszen az eladó teljesítése megtörtént, de a termék fizikailag a vevőhöz még nem érkezett meg.

DAP – *delivered at place / helyszíni kiszállítás* esetén az eladó akkor teljesít, amikor a meghatározott **célállomáson** a vevő rendelkezésére bocsátja a beérkező szállítóeszközből kirakható küldeményt. Addig a pontig minden kockázatot az eladó visel. Amennyiben a felek másként nem állapodnak meg, az eladó ebben az esetben nem jogosult az áru kirakodása során felmerült költségeinek megtérítését követelni a vevőtől. A szállítással kapcsolatban az eladó intézi az export engedélyeket, de az importengedélyek beszerzése, a vámfizetés, illetve az import vámügyintézés a vevő feladata. Ez a klauzula váltotta fel 2011. előtt gyakran alkalmazott DDU klauzulát (*delivered duty unpaid – vámolás nélkül szállítva*). DAP paritás alapján történő megállapodáskor árbevétel akkor számolható el, ha az eladó az előre meghatározott helyen átadja a vevő számára azt a terméket, amely ekkor még nem használható fel, mert nincs elvámolva (ha az egyébként vámköteles).

DDP – *delivered duty paid/ vámfizetéssel leszállítva* – Az eladó **az importáló országában megnevezett rendeltetési helyig** szállítja az árut, viseli a kockázatokat, minden költséget, ide értve az import vámkezelés költségét is, és az árut vámolva adja át a vevőnek. Ez a klauzula jelenti az eladó számára a legnagyobb költség- és kárveszély terhet. Ez a paritás annyiban különbözik az előzőtől, hogy az eladó köteles a vámfizetés rendezésére is. A megállapodástól függően nem biztos, hogy a vevő telephelyére történő szállítás időpontja lesz a teljesítés időpontja, mert az azon a telephelyen történő vámolás után történik meg az átadás a vevő részére.

A külföldi ügyleteket is bonyolító vállalkozásoknak az ügyleteik hatékonyságának és biztonságának maximalizálása érdekében tisztában kell lenni a paritásokkal. A könyvelést és adózást végző szakemberek számára viszont elengedhetetlen a könyvelés és elszámolás megítéléséhez az adott ügylethez kapcsolódó paritások pontos ismerete.

A fenti összeállítás, illetve további információk forrása:

<http://5percado.hu/paritasok-a-szamvitelben/>

Budapest, 2017. február 15.

Tisztelettel:

dr. Sallai Csilla

Kamarai tag könyvvizsgáló

A honlapon található írások figyelem felhívó jelleggel készültek és tájékoztatásul szolgálnak. Felhívjuk a figyelmet honlapunk jogi nyilatkozatában foglaltakra, amely szerint írásainkban szereplő információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást és nem szolgálnak bármely döntés vagy cselekmény alapjául, azokat a konkrét esetekben mindenki csak a saját kockázatára használhatja fel, illetve az érintett szabályok kivonatos ismertetése, értelmezése miatt nem vállalhatunk felelősséget